

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA VIJEĆA 93/103/EZ

od 23. studenoga 1993.

o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima pri radu na ribarskim brodovima (trinaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)

(SL L 307, 13.12.1993, str. 1)

Promijenila:

Službeni list

	br.	stranica	datum
► <u>M1</u> Direktiva 2007/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007.	L 165	21	27.6.2007

DIREKTIVA VIJEĆA 93/103/EZ

od 23. studenoga 1993.

o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima pri radu na ribarskim brodovima (trinaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 118.a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾, podnesen nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za sigurnost, higijenu i zaštitu zdravlja na radu,

u suradnji s Europskim parlamentom ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da je Vijeće u svojoj rezoluciji o sigurnosti, higijeni i zdravlju na radu ⁽⁴⁾ od 21. prosinca 1987. uzelo u obzir namjeru Komisije da Vijeću predloži minimalne zahtjeve u pogledu organizacije sigurnosti i zdravlja radnika na radu;

budući da zaštita zdravlja na radu te zdravstvene mjere moraju biti sastavni dio različitih mjera Zajednice u području ribarstva;

budući da je poštivanje minimalnih zahtjeva za osiguranje više razine sigurnosti i zdravlja na ribarskim brodovima prijeko potrebno za osiguranje sigurnosti i zdravlja radnika na koje se to odnosi;

budući da je zbog posebnih i posebno teških radnih i životnih uvjeta na ribarskim brodovima učestalost smrtnih nesreća među radnicima u morskom ribolovu vrlo velika;

budući da je Europski parlament dana 15. travnja 1988. donio rezoluciju u kojoj priznaje važnost preventivnih mjera za sigurnost na radu na ribarskim brodovima;

budući da je radi sigurnosti i zdravlja radnika potrebno naglasiti važnost lociranja ribarskih brodovi u hitnim slučajevima, posebno uz pomoć novih tehnologija;

budući da je ova Direktiva pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu ⁽⁵⁾; budući da se stoga njezine odredbe u cijelosti primjenjuju na rad na ribarskim brodovima, ne dovodeći u pitanje strože i/ili posebne odredbe sadržane u ovoj Direktivi;

budući da se pojedinačne direktive koje su već donesene u području sigurnosti i zdravlja na radu primjenjuju, osim ako nije drukčije utvrđeno, na morski ribolov; budući da je stoga u pojedinim slučajevima potrebno navesti posebne značajke ove djelatnosti, kako bi se osiguralo da se pojedinačne direktive primjenjuju na najbolji način;

⁽¹⁾ SL C 337, 31.12.1991., str. 21.

SL C 311, 27.11.1992., str. 21.

⁽²⁾ SL C 241, 21.9.1992., str. 106.; i Odluka od 27. listopada 1993. (još nije objavljena u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 169, 6.7.1992., str. 46.

⁽⁴⁾ SL C 28, 3.2.1988., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 183, 29.6.1989., str. 1.

▼B

budući da se Direktiva Vijeća 92/29/EEZ od 31. ožujka 1992. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za poboljšanje medicinske skrbi na brodovima ⁽¹⁾ u cijelosti primjenjuje na pomorsku ribolovnu industriju;

budući da ova Direktiva predstavlja konkretan napredak prema postizanju socijalne dimenzije unutarnjeg tržišta,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

*Članak 1.***Predmet**

1. Ovom Direktivom, koja je trinaesta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ, utvrđuju se minimalni zahtjevi za sigurnost i zdravlje pri radu na brodovima koji su utvrđeni u članku 2.

2. Odredbe Direktive 89/391/EEZ u cijelosti se primjenjuju na područje iz stavka 1., ne dovodeći u pitanje strože i/ili posebne odredbe sadržane u ovoj Direktivi.

*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive sljedeći pojmovi znače:

- (a) ribarski brod: svako plovilo, koje plovi pod zastavom države članice ili je registrirano pod punom jurisdikcijom države članice i upotrebljava se u komercijalne svrhe, bilo za ulov ili za ulov i preradu ribe ili drugih živih organizama iz mora;
- (b) novi ribarski brod: ribarski brod duljine 15 ili više metara između okomica, za koji je na datum ili nakon datuma navedenog u članku 13. stavku 1. prvom podstavku:
  - i. sklopljen ugovor o gradnji ili ugovor o većem preuređenju; ili
  - ii. je ugovor o gradnji ili ugovor o većem preuređenju sklopljen prije datuma navedenog u prvom podstavku članka 13. stavka 1. i dostavljen tri ili više godina nakon tog datuma; ili
  - iii. ako ugovor o gradnji ne postoji:
    - postavljena je kobilica broda, ili
    - započne gradnja koja je prepoznatljiva za određeni brod, ili
    - započela je montaža, koja obuhvaća najmanje 50 tona ili 1 % od procijenjene mase cijelog konstrukcijskog materijala, pri čemu se u obzir uzima manja vrijednost;
- (c) postojeći ribarski brod: svaki ribarski brod duljine 18 ili više metara između okomica, koji nije novi ribarski brod;
- (d) plovilo: svaki novi ili postojeći ribarski brod;
- (e) radnik: svaka osoba koja radi na plovilu, uključujući pripravnike i naučnike, osim obalnog osoblja koje obavlja rad na plovilu na pristaništu te lučkih pilota;
- (f) vlasnik: registrirani vlasnik plovila, osim ako je plovilo dano u zakup ili ako, na temelju ugovora o upravljanju, njime u cijelosti ili djelomično upravlja fizička ili pravna osoba koja nije

⁽¹⁾ SL L 113, 30.4.1992., str. 19.

▼B

- registrirani vlasnik; u tom slučaju vlasnikom se smatra zakupnik plovila, odnosno fizička ili pravna osoba koja upravlja plovilom;
- (g) zapovjednik: radnik koji, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i/ili praksom, upravlja plovilom ili je za njega odgovoran.

*Članak 3.***Opće odredbe**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima se osigurava:
  - (a) da vlasnici osiguravaju uporabu svojih plovila tako da ne ugrožavaju sigurnost i zdravlje radnika, posebno u predvidljivim vremenskim uvjetima, ne dovodeći u pitanje odgovornost zapovjednika;
  - (b) da se uzimaju u obzir sve opasnosti kojima su izloženi ostali radnici, kada se primjenjuje članak 8. stavak 4. Direktive 89/391/EEZ;
  - (c) da se svi događaji na moru, koji utječu ili bi mogli utjecati na sigurnost i zdravlje radnika na plovilu, opišu u detaljnom izvješću koje treba podnijeti odgovarajućim nadležnim tijelima te da se pažljivo i detaljno opišu u brodski dnevnik, kada se važećim nacionalnim zakonodavstvom propisuje vođenje takvog dnevnika za plovila takve vrste, ili u, ako takav dnevnik ne postoji, za tu svrhu potrebne isprave.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima, u skladu s ovom Direktivom, osiguravaju redovite preglede plovila koje obavljaju za to posebno ovlaštena tijela.

Određeni pregledi, vezani uz usklađenost s ovom Direktivom, mogu se obaviti na moru.

*Članak 4.***Novi ribarski brodovi**

Novi ribarski brodovi moraju, najkasnije do datuma iz članka 13. stavka 1. prvog podstavka, ispunjavati minimalne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Prilogu I.

*Članak 5.***Postojeći ribarski brodovi**

Postojeći ribarski brodovi moraju u roku od sedam godina od datuma iz članka 13. stavka 1. prvog podstavka ispunjavati minimalne sigurnosne i zdravstvene zahtjeve navedene u Prilogu II.

*Članak 6.***Opsežni popravci, preuređenja i preinake**

Kada se na datum ili nakon datuma navedenog u članku 13. stavku 1. prvom podstavku na plovilima obavljaju opsežni popravci, preuređenja i preinake, takvi opsežni popravci, preuređenja i preinake moraju ispunjavati odgovarajuće minimalne zahtjeve navedene u Prilogu I.

Članak 7.

Oprema i održavanje

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika kojima, ne dovodeći u pitanje odgovornost zapovjednika, osiguravaju da vlasnici:
  - (a) osiguraju tehničko održavanje plovila i njihovog pribora i opreme, posebno onih koji su navedeni u prilogima I. i II., i što je moguće brži popravak svih otkrivenih kvarova koji bi mogli utjecati na sigurnost i zdravlje radnika;
  - (b) poduzimaju mjere kojima osiguravaju redovito čišćenje plovila i čitavog pribora i opreme kako bi se održao odgovarajući standard higijene;
  - (c) čuvaju na plovilu, u ispravnom stanju, odgovarajuće količine primjerene opreme za hitne slučajeve i preživljavanje;
  - (d) vode računa o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za opremu za spašavanje i preživljavanje navedenu u Prilogu III.;
  - (e) ne dovodeći u pitanje odredbe Direktive Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za uporabu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)⁽¹⁾, vode računa o zahtjevima u pogledu osobne zaštitne opreme, navedenim u Prilogu IV. ovoj Direktivi.
2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za zaštitu sigurnosti i zdravlja radnika kojima osiguravaju da vlasnik opskrbi zapovjednika plovila svim sredstvima potrebnim za ispunjavanje obveza koje mu nalaže ova Direktiva.

Članak 8.

Obavješćivanje radnika

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 10. Direktive 89/391/EEZ, radnici i/ili njihovi predstavnici obavješćuju se o svim mjerama koje će se poduzeti u pogledu zaštite sigurnosti i zdravlja na plovilima.
2. Obavijesti moraju biti razumljive radnicima kojima su namijenjene.

Članak 9.

Osposobljavanje radnika

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12. Direktive 89/391/EEZ, radnicima se pruža odgovarajuće osposobljavanje, posebno u obliku jasnih, razumljivih uputa o sigurnosti i zdravlju na plovilima te posebno o sprečavanju nezgoda.
2. Osposobljavanje iz stavka 1. posebno obuhvaća protupožarnu zaštitu, uporabu opreme za spašavanje i preživljavanje i, za radnike kojima je to potrebno, uporabu ribarske opreme i opreme za vučenje mreža te uporabu različitih vrsta znakova uključujući znakove rukama.

Takvo je osposobljavanje potrebno osuvremeniti, kada to zahtijevaju izmijenjene aktivnosti na plovilu.

⁽¹⁾ SL L 393, 30.12.1989., str. 18.

▼ B*Članak 10.***Detaljno osposobljavanje osoba koje će vjerojatno upravljati plovilom**

Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 3. Direktive 92/29/EEZ, svaka osoba koja će vjerojatno upravljati plovilom mora biti detaljno osposobljena za:

- (a) sprečavanje profesionalnih bolesti i nesreća na plovilu te mjere koje treba poduzeti u slučaju nesreće;
- (b) stabilnost i održavanje plovila u svim predvidljivim uvjetima, pri utovaru i za vrijeme ribolova;
- (c) radio navigaciju i komunikaciju, uključujući postupke.

*Članak 11.***Savjetovanje i sudjelovanje radnika**

Savjetovanje s radnicima i/ili njihovim predstavnicima i njihovo sudjelovanje u razgovorima o pitanjima koja obuhvaća ova Direktiva i njezini prilozima odvijaju se u skladu s člankom 11. Direktive 89/391/EEZ.

*Članak 12.***Prilagodba priloga**

Tehničke prilagodbe priloga, kojima se uzima u obzir:

— donošenje direktiva u području tehničkog usklađivanja i normizacije, koje se odnose na određene vidove zaštite sigurnosti i zdravlja na plovilima,

i/ili

— tehnički napredak, izmjene u međunarodnim propisima ili specifikacijama i nova saznanja na području zaštite sigurnosti i zdravlja na plovilima,

donose se u skladu s postupkom predviđenim u članku 17. Direktive 89/391/EEZ.

*Članak 13.***Završne odredbe**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s odredbama ove Direktive do 23. studenoga 1995. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekstove odredaba nacionalnog prava koje su već donijele ili koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

▼ M1

▼B

Članak 14.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

PRILOG I.

**MINIMALNI SIGURNOSNI I ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI ZA NOVE
RIBARSKE BRODOVE**

(Članci 4. i 6. te članak 7. stavak 1. točka (a))

Uvodna napomena

Obveze predviđene ovim Prilogom primjenjuju se kad god to zahtijevaju značajke radnoga mjesta, djelatnost, okolnosti ili opasnost na novom ribarskom brodu.

1. Sposobnost za plovidbu i stabilnost

- 1.1. Plovilo se mora održavati u stanju sposobnom za plovidbu i mora imati prikladnu opremu koja odgovara njegovoj namjeni i uporabi.
- 1.2. Podaci o stabilnosti plovila moraju biti na raspolaganju na plovilu i dostupni osobama koje su na straži.
- 1.3. Sva neoštećena plovila moraju biti dovoljno stabilna pri uvjetima za obavljanje rada za koji su namijenjena.

Zapovjednik plovila mora poduzeti potrebne mjere opreza kojima održava primjerenu stabilnost plovila.

Upute u vezi stabilnosti plovila moraju se strogo poštovati.

2. Mehaničke i električne instalacije

- 2.1. Električne instalacije moraju biti projektirane i izrađene tako da ne predstavljaju nikakvu opasnost i da osiguravaju:
  - zaštitu posade i plovila od opasnosti od električne energije,
  - pravilan rad ukupne opreme potrebne za održavanje plovila u uobičajenim radnim i životnim uvjetima, tako da uporaba rezervnih izvora električne energije nije potrebna,
  - rad električne opreme, koja je prijeko potrebna za sigurnost u svim hitnim slučajevima.

- 2.2. Potrebno je osigurati izvor električne energije za slučaj nužde.

Osim na otvorenim plovilima, izvor električne energije za slučaj nužde mora biti smješten izvan strojarnice i mora uvijek biti namješten tako da u slučaju požara ili drugog kvara glavne električne instalacije osigura barem trosatno istodobno djelovanje:

- unutarnjeg komunikacijskog sustava, naprava za dojavu požara i signala za slučaj nužde,
- navigacijskih svjetala i rasvjete za slučaj nužde,
- radio opreme,
- protupožarne električne crpke u slučaju nužde, ako ona postoji.

U slučaju kvara glavnog izvora električne energije i ako je izvor električne energije za slučaj nužde akumulatorska baterija, akumulatorska baterija se mora automatski priključiti na električnu razvodnu ploču za slučaj nužde i mora sustavima navedenim u drugom podstavku, prvoj, drugoj i trećoj alineji, neprekidno tri sata dovoditi energiju.

Glavna električna razvodna ploča i razvodna ploča za slučaj nužde moraju biti po mogućnosti postavljene tako da ne mogu biti istodobno izložene vodi ili vatri.

- 2.3. Razvodne ploče moraju biti jasno označene; redovitim pregledima ormarića s osiguračima i držača osigurača treba osigurati da se upotrebljavaju osigurači pravilne jakosti.
- 2.4. Prostori u kojima se nalaze električni akumulatori moraju se odgovarajuće prozračivati.
- 2.5. Elektronske pomoćne uređaje za navigaciju treba često isprobavati i dobro održavati.
- 2.6. Svu opremu koja se upotrebljava za dizanje treba redovito isprobavati i pregledavati.

▼B

- 2.7. Sve dijelove opreme za vučenje mreža i za dizanje te pripadajuću opremu treba održavati u ispravnom stanju.
- 2.8. Ako su ugrađeni uređaji za hlađenje i sustavi komprimiranog zraka, treba ih dobro održavati i redovito pregledavati.
- 2.9. Plinska kuhala i kućanski aparati smiju se upotrebljavati samo u dobro prozračenim prostorima i treba paziti da ne dođe do opasnog sakupljanja plinova.

Cilindre koji sadrže zapaljive i druge opasne plinove treba jasno označiti s obzirom na njihov sadržaj i čuvati ih na otvorenim palubama.

Svi ventili, regulatori tlaka i cijevi koji vode iz cilindara moraju biti zaštićeni od oštećenja.

3. **Radio oprema**

U uvjetima koji su uobičajeni za širenje radio valova, radio oprema mora stalno omogućavati kontakt s najmanje jednom obalnom ili kopnenom stanicom.

4. **Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi**

- 4.1. Putovi i izlazi, koji se mogu koristiti kao evakuacijski putovi i izlazi u nuždi, moraju biti bez zapreka i pristupačni i moraju najkraćim putem voditi na otvorenu palubu ili na sigurno područje te od tamo do brodice za spašavanje, tako da radnici mogu što brže i sigurnije napustiti svoja radna mjesta ili prostore za stanovanje.

- 4.2. Broj, raspoređenost i dimenzije putova i izlaza koji se mogu koristiti kao evakuacijski putovi i izlazi u nuždi, moraju odgovarati uporabi, opremi i dimenzijama radnih mjesta i prostora za stanovanje te najvećem mogućem broju prisutnih osoba.

Izlazi, koji se mogu koristiti kao izlazi u nuždi i koji su zatvoreni, moraju biti takvi da ih u slučaju nužde radnik ili spasilačke ekipe mogu odmah i bez poteškoća otvoriti.

- 4.3. S obzirom na njihov smještaj i posebnu funkciju, vrata za nuždu i drugi izlazi za nuždu moraju biti odgovarajuće otporni na atmosferske prilike i ne smiju propuštati vodu.

Vrata za nuždu i drugi izlazi u nuždi moraju biti otporni na vatru, kao što su otporne nepropusne pregrade.

- 4.4. Putovi i izlazi za nuždu moraju biti označeni znakovima, u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva 92/58/EEZ ⁽¹⁾.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i moraju biti otporni.

- 4.5. Evakuacijski putovi, sredstva i izlazi u nuždi koji trebaju biti osvijetljeni, moraju biti opskrbljeni nužnom rasvjetom odgovarajuće jačine za slučaj nestanka postojeće rasvjete.

5. **Otkrivanje i gašenje požara**

- 5.1. Ovisno o veličini i korištenju plovila, opremi na plovilu, fizikalnim i kemijskim karakteristikama prisutnih tvari i najvećem mogućem broju prisutnih osoba, prostori za stanovanje i radna mjesta u zatvorenim prostorima, uključujući strojarnicu, a prema potrebi i spremnik za ribu, moraju biti opremljeni odgovarajućom protupožarnom opremom i, ako je potrebno, napravama za dojavu požara i alarmnim sustavima.

- 5.2. Protupožarna oprema mora se uvijek čuvati na za to određenom mjestu, održavati u ispravnom stanju i biti raspoloživa za trenutnu uporabu.

Radnici moraju znati gdje se nalazi protupožarna oprema, kako radi i kako je trebaju upotrebljavati.

Prije nego plovilo isplovi, uvijek treba provjeriti jesu li aparati za gašenje požara i druga prijenosna protupožarna oprema na plovilu.

- 5.3. Ručna oprema za gašenje požara mora biti lako dostupna i jednostavna za uporabu i mora biti označena znakovima u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva 92/58/EEZ.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i moraju biti otporni.

⁽¹⁾ SL L 245, 26.8.1992., str. 23.

▼B

5.4. Naprave za dojavu požara i alarmne sustave treba redovito isprobavati i dobro održavati.

5.5. Treba redovito izvoditi protupožarne vježbe.

6. Provjetravanje radnih mjesta u zatvorenim prostorima

Na radnim mjestima u zatvorenim prostorima treba osigurati dovoljno svježeg zraka, pri čemu treba uzeti u obzir radne metode i fizičke zahtjeve koji se postavljaju pred radnike.

Ako se upotrebljava mehanički sustav provjetravanja, treba ga održavati u dobrom stanju.

7. Temperatura radnih prostora

7.1. Tijekom radnog vremena temperatura u radnim prostorima mora biti primjerena za ljudsko tijelo, pri čemu treba uzeti u obzir radne metode, fizičke zahtjeve koji se postavljaju pred radnike i stvarne ili moguće vremenske uvjete na području na kojem plovilo radi.

7.2. Temperatura u prostorima za stanovanje, sanitarnim prostorijama, blagovaonicama i prostorijama za prvu pomoć, ako takvi prostori postoje, mora biti prilagođena posebnim namjenama tih prostora.

8. Prirodna i umjetna rasvjeta radnih mjesta

8.1. Radna mjesta moraju imati što je moguće više prirodne svjetlosti i biti opremljena umjetnom rasvjetom, koja je primjerena za obavljanje ribolova i ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika ili druga plovila.

8.2. Instalacije za rasvjetu radnih prostora, stepenica, ljestvi i prolaza moraju biti izvedene tako da predviđena vrsta rasvjete ne predstavlja opasnost od nesreće za radnike i ne ometa navigaciju plovila.

8.3. Radna mjesta na kojima su radnici posebno izloženi opasnostima u slučaju kvara umjetne rasvjete moraju biti opskrbljena nužnom rasvjetom odgovarajuće jačine.

8.4. Rasvjeta za slučaj nužde mora se održavati tako da djelotvorno radi te je treba redovito isprobavati.

9. Palube, pregrade i stropovi

9.1. Površine do kojih radnici imaju pristup ne smiju biti klizave, odnosno moraju biti protuklizne, te moraju biti opremljene napravama koje sprečavaju padove i ne smiju imati prepreke.

9.2. Radna mjesta s radnim stanicama moraju biti odgovarajuće zaštićena od buke i izolirana, pri čemu treba voditi računa o vrsti zadataka koji se obavljaju i o tjelesnoj aktivnosti radnika.

9.3. Površine paluba, pregrada i stropova u radnim prostorijama moraju biti takve da ih se može čistiti ili polirati, u skladu s odgovarajućim standardom higijene.

10. Vrata

10.1. Potrebno je osigurati da je vratima uvijek moguće upravljati s unutarnje strane bez posebne opreme.

Tijekom rada treba biti omogućeno upravljanje vratima s obje strane.

10.2. Ako se vrata i posebno klizna vrata moraju koristiti, ona za radnike moraju biti što sigurnija, posebno u nepovoljnim vremenskim uvjetima i nepovoljnim uvjetima na moru.

11. Prometni putovi - opasna područja

11.1. Prolazi, trup, vanjski dijelovi kućica na palubi i svi prometni putovi moraju biti opremljeni sa zaštitnim ogradama, rukohvatima i užadi za spašavanje ili drugim sredstvima koja osiguravaju sigurnost radnika pri obavljanju rada na plovilu.

11.2. Ako postoji opasnost pada kroz otvore na palubi ili s jedne palube na drugu, potrebno je, kad god je to moguće, osigurati odgovarajuću zaštitu.

Kada se za takvu zaštitu koriste zaštitne ograde, one moraju biti visoke najmanje jedan metar.

▼B

- 11.3. Pristup instalacijama iznad palube u svrhu rada ili održavanja mora biti takav da osigurava sigurnost radnika.

Za sprečavanje padova moraju se postaviti zaštitne ograde ili slična zaštitna sredstva odgovarajuće visine.

- 11.4. Ograde na palubi ili druga sredstva koja sprečavaju pad osoba preko palube, moraju se održavati u djelotvornom stanju.

Ograde na palubi moraju imati otvore ili druga slična sredstva koja omogućuju brzo otjecanje vode.

- 11.5. Nagib na krmi plovila, s kojega se lovi povlačnom mrežom, mora biti na gornjem dijelu opremljen vratnicom ili zaštićen kakvim drugim sredstvima koja su jednake visine kao ograda na palubi ili drugi susjedni dio, kako bi se radnike zaštitilo od opasnosti pada po nagibu.

Ova vratnica ili druga naprava mora se lako otvarati i zatvarati, po mogućnosti daljinskim upravljanjem, i mora se otvarati samo u slučaju bacanja ili dizanja mreže.

12. Raspored radnih stanica

- 12.1. Radni prostori moraju biti prazni i što je više moguće zaštićeni od mora te moraju pružati radnicima odgovarajuću zaštitu od pada na plovilu ili s njega.

Prostori za rukovanje moraju biti dovoljno prostrani s obzirom na visinu i površinu prostora.

- 12.2. Ako se strojevima upravlja iz strojarnice, njima se mora upravljati iz odvojenog prostora, *per se* izoliranog i zaštićenog od buke iz strojarnice, koji je dostupan tako da se u njega ne mora ulaziti kroz strojarnicu.

Smatra se da je navigacijski most područje koje ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka.

- 12.3. Upravljačke naprave za opremu za dizanje moraju biti ugrađene u dovoljno velikom prostoru, kako bi osobama koje njima upravljaju bio omogućen neometani rad.

Oprema za vučenje također mora imati odgovarajuće sigurnosne naprave za slučaj nužde, uključujući uređaje za zaustavljanje u slučaju nužde.

- 12.4. Osoba koja upravlja opremom za vučenje mora imati odgovarajući pregled nad opremom za vuču i radnicima pri radu.

Ako se opremom za vučenje upravlja s mosta, osoba koja upravlja opremom mora jasno vidjeti radnike pri radu, bilo neposredno ili pomoću nekog drugog primjerenog sredstva.

- 12.5. Za komuniciranje između mosta i palube na kojoj se obavlja rad mora se upotrebljavati pouzdani komunikacijski sustav.

- 12.6. Potrebno je stalno pažljivo promatrati okoliš i upozoriti posadu na neposrednu opasnost od visokih valova za vrijeme ribolova ili pri obavljanju drugog rada na palubi.

- 12.7. Kontakt s golom užadi i konopima te pokretnim dijelovima opreme mora se svesti na najmanju mjeru postavljanjem zaštitnih naprava.

- 12.8. Potrebno je ugraditi upravljačke naprave za premještanje težina, posebno na plovilima s kojih se lovi povlačnom mrežom, i to:

- naprave za osiguravanje nepomičnosti dasaka za širenje mreža,
- naprave za nadzor njihanja mreže.

13. Prostori za stanovanje

- 13.1. Smještaj, struktura, zvučna izolacija, izolacijska sredstva i raspored prostora za stanovanje i drugih prostora za radnike, ako takvi prostori postoje, kao i pristup do njih, trebaju biti takvi da osiguraju odgovarajuću zaštitu od vremena i mora, vibracije, buke i neugodnih mirisa iz drugih dijelova plovila, koji bi mogli ometati radnike za vrijeme odmora.

Kad oblik, veličina i/ili namjena plovila to dopuštaju, prostori za stanovanje za radnike moraju biti smješteni tako da se u najvećoj mjeri smanje učinci gibanja i ubrzanja.

Potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se što je više moguće zaštitilo nepušače od neugodnosti prouzročenih duhanskim dimom.

▼B

- 13.2. Prostore za stanovanje za radnike treba pravilno prozračivati, kako bi se osigurao stalan dotok svježeg zraka i spriječila kondenzacija.

U prostorima za stanovanje potrebno je osigurati odgovarajuću rasvjetu pomoću:

- odgovarajuće uobičajene opće rasvjete,
- smanjene opće rasvjete, kako bi se izbjeglo ometanje radnika koji se odmaraju,
- lokalne rasvjete kod svakog ležaja.

- 13.3. Kuhinja i blagovaonica, ako ih plovilo ima, trebaju biti odgovarajuće veličine, dobro osvijetljene i prozračene te jednostavne za čišćenje.

Potrebno je osigurati hladnjake i drugu opremu za spremanje hrane na niskim temperaturama.

14. **Sanitarne prostorije**

- 14.1. Na plovilima koja imaju prostore za stanovanje moraju se ugraditi i primjereno opremiti tuševi s hladnom i toplom tekućom vodom, umivaonici i toaleti te se ti prostori moraju primjereno prozračivati.

- 14.2. Svaki radnik mora imati na raspolaganju prostor za držanje svoje odjeće.

15. **Prva pomoć**

Na svim plovilima mora biti na raspolaganju oprema za prvu pomoć, koja ispunjava zahtjeve iz Priloga II. Direktivi 92/29/EEZ.

16. **Pristupne ljestve i mostići**

Na raspolaganju moraju biti pristupne ljestve, mostići ili slična oprema koja omogućuje primjereno i sigurno ukrcavanje na plovilo.

17. **Buka**

Potrebno je poduzeti sve odgovarajuće tehničke korake kako bi se u što je moguće većoj mjeri smanjila razina buke na radnim mjestima i u prostorima za stanovanje, uzimajući u obzir veličinu plovila.

PRILOG II.

**MINIMALNI SIGURNOSNI I ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI ZA
POSTOJEĆE RIBARSKE BRODOVE**

(Članak 5. i članak 7. stavak 1. točka (a))

Uvodna napomena

Ako to omogućuju strukturne značajke postojećih ribarskih brodova, obveze predviđene ovim Prilogom primjenjuju se kad god to zahtijevaju značajke radnoga mjesta, djelatnost, okolnosti ili opasnost na postojećem ribarskom brodu.

1. Sposobnost za plovidbu i stabilnost

- 1.1. Plovilo se mora održavati u stanju sposobnom za plovidbu i mora imati prikladnu opremu koja odgovara njegovoj namjeni i uporabi.
- 1.2. Ako postoje, podaci o stabilnosti plovila moraju biti na raspolaganju na plovilu i dostupni osobama koje su na straži.
- 1.3. Sva neoštećena plovila moraju biti dovoljno stabilna pri uvjetima za obavljanje rada, za koji su namijenjena.

Zapovjednik plovila mora poduzeti potrebne mjere opreza, kako bi održao primjerenu stabilnost plovila.

Upute u vezi stabilnosti plovila moraju se strogo poštovati.

2. Mehaničke i električne instalacije

- 2.1. Električne instalacije moraju biti projektirane i izrađene tako da ne predstavljaju nikakvu opasnost i da osiguravaju:
  - zaštitu posade i plovila od opasnosti od električne energije,
  - pravilan rad ukupne opreme potrebne za održavanje plovila u uobičajenim radnim i životnim uvjetima, tako da uporaba rezervnih izvora električne energije nije potrebna,
  - rad električne opreme koja je prijeko potrebna za sigurnost u svim izvanrednim slučajevima.

- 2.2. Potrebno je osigurati izvor električne energije za slučaj nužde.

Osim na otvorenim plovilima, izvor električne energije za slučaj nužde mora biti smješten izvan strojarnice te mora uvijek biti namješten tako da u slučaju požara ili drugog kvara glavne električne instalacije osigura barem trosatno istodobno djelovanje:

- unutarnjeg komunikacijskog sustava, naprava za dojavu požara i signala za slučaj nužde,
- navigacijskih svjetala i rasvjete za slučaj nužde,
- radio opreme,
- protupožarne električne crpke u slučaju nužde, ako ona postoji.

U slučaju kvara glavnog izvora električne energije i ako je izvor električne energije za slučaj nužde akumulatorska baterija, akumulatorska baterija se mora automatski priključiti na električnu razvodnu ploču za slučaj nužde i mora sustavima navedenim u drugom podstavku, prvoj, drugoj i trećoj alineji, neprekidno tri sata dovoditi energiju.

Glavna električna razvodna ploča i razvodna ploča za slučaj nužde moraju biti, što je više moguće, postavljene tako da ne mogu biti istodobno izložene vodi ili vatri.

- 2.3. Razvodne ploče moraju biti jasno označene; redovitim pregledima ormarića s osiguračima i držača osigurača treba osigurati da se upotrebljavaju osigurači pravilne jakosti.
- 2.4. Prostori u kojima se nalaze električni akumulatori moraju imati odgovarajuće zračenje.
- 2.5. Elektronske pomoćne uređaje za navigaciju treba često isprobavati i dobro održavati.

▼B

- 2.6. Svu opremu koja se upotrebljava za dizanje treba redovito isprobavati i pregledavati.
- 2.7. Sve dijelove opreme za vučenje mreža i za dizanje te pripadajuću opremu treba održavati u ispravnom stanju.
- 2.8. Ako su ugrađene naprave za hlađenje i sustavi na stlačeni zrak, treba ih dobro održavati i redovito pregledavati.
- 2.9. Plinska kuhala i kućanski aparati smiju se upotrebljavati samo u dobro prozračenim prostorima i treba paziti da ne dođe do opasnog sakupljanja plinova.

Cilindre koji sadrže zapaljive i druge opasne plinove treba jasno označiti s obzirom na njihov sadržaj i čuvati ih na otvorenim palubama.

Svi ventili, regulatori tlaka i cijevi koji vode iz cilindara moraju biti zaštićeni od oštećenja.

3. **Radio oprema**

U uvjetima koji su uobičajeni za širenje radio valova radio oprema mora stalno omogućavati kontakt s najmanje jednom obalnom ili kopnom stanicom.

4. **Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi**

- 4.1. Putovi i izlazi koji se mogu upotrebljavati kao putovi i izlazi za nuždu moraju biti stalno slobodni i lako dostupni i moraju najkraćim putem voditi na otvorenu palubu ili na sigurno područje i od tamo do brodice za spašavanje, tako da radnici mogu napustiti svoja radna mjesta ili prostore za stanovanje što je moguće brže i sigurnije.
- 4.2. Broj, raspoređenost i dimenzije putova i izlaza koji se mogu upotrebljavati kao evakuacijski putovi i izlazi u nuždi moraju odgovarati uporabi, opremi i dimenzijama radnih mjesta i prostora za stanovanje te najvećem mogućem broju prisutnih osoba.

Izlazi koji se mogu koristiti kao izlazi u nuždi i koji su zatvoreni moraju biti takvi da ih u slučaju nužde radnik ili spasilačke ekipe mogu odmah i bez poteškoća otvoriti.

- 4.3. Evakuacijski putovi i izlazi u nuždi moraju biti označeni znakovima u skladu s nacionalnim propisima, kojima se prenosi Direktiva 92/58/EEZ.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i izrađeni od trajnih materijala.

- 4.4. Putovi, sredstva i izlazi u nuždi moraju biti opskrbljeni nužnom rasvjetom odgovarajuće jačine za slučaj nestanka postojeće rasvjete.

5. **Otkrivanje i gašenje požara**

- 5.1. Ovisno o veličini i uporabi plovila te opremi na plovilu, fizikalnim i kemijskim karakteristikama prisutnih tvari i najvećem mogućem broju prisutnih osoba, prostori za stanovanje i radna mjesta u zatvorenim prostorima uključujući strojarnicu, a prema potrebi i spremnik za ribu, moraju biti opremljeni odgovarajućom protupožarnom opremom i prema potrebi napravama za dojavu požara i alarmnim sustavima.

- 5.2. Protupožarna oprema mora se uvijek čuvati na za to određenom mjestu, održavati u ispravnom stanju i biti raspoloživa za trenutnu uporabu.

Radnici moraju znati gdje se nalazi protupožarna oprema, kako radi i kako je trebaju upotrebljavati.

Prije nego plovilo isplovi, uvijek treba provjeriti jesu li aparati za gašenje požara i druga prijenosna protupožarna oprema na plovilu.

- 5.3. Ručna oprema za gašenje požara mora biti lako dostupna i jednostavna za uporabu te mora biti označena znakovima u skladu s nacionalnim propisima kojima se prenosi Direktiva 92/58/EEZ.

Takvi znakovi moraju biti postavljeni na odgovarajućim mjestima i izrađeni od trajnih materijala.

- 5.4. Naprave za dojavu požara i alarmne sustave treba redovito ispitivati i dobro održavati.

- 5.5. Treba redovito izvoditi protupožarne vježbe.

▼B**6. Provjetravanje radnih mjesta u zatvorenim prostorima**

Na radnim mjestima u zatvorenim prostorima treba osigurati dovoljno svježeg zraka, pri čemu treba uzeti u obzir radne metode i fizičke zahtjeve koji se postavljaju pred radnike.

Ako se upotrebljava mehanički sustav provjetravanja, treba ga održavati u dobrom stanju.

7. Temperatura radnih prostora

7.1. Tijekom radnog vremena temperatura u radnim prostorima mora odgovarati ljudskom tijelu, pri čemu treba uzeti u obzir radne metode, fizičke zahtjeve koji se postavljaju pred radnike i stvarne ili moguće vremenske uvjete na području na kojem plovilo radi.

7.2. Temperatura u prostorima za stanovanje, sanitarnim prostorijama, blagovaonicama i prostorijama za pružanje prve pomoći, ako takvi prostori postoje, mora biti prilagođena posebnim namjenama tih prostora.

8. Prirodna i umjetna rasvjeta radnih mjesta

8.1. Radna mjesta moraju imati što više prirodnog svjetla i biti opskrbljena umjetnom rasvjetom primjerenom poslu koji se obavlja i ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika ili navigaciju drugih plovila.

8.2. Instalacije za rasvjetu radnih prostora, stepenica, ljestvi i prolaza moraju biti izvedene tako da predviđena vrsta rasvjete ne predstavlja opasnost od nesreće za radnike i ne ometa navigaciju plovila.

8.3. Radna mjesta na kojima su radnici posebno izloženi opasnostima u slučaju kvara umjetne rasvjete moraju biti opremljena rasvjetom za slučaj nužde primjerene jakosti.

8.4. Rasvjeta za slučaj nužde mora se održavati u funkciji i treba je redovito isprobavati.

9. Palube, pregrade i stropovi

9.1. Površine do kojih radnici imaju pristup ne smiju biti klizave, odnosno moraju biti protuklizne. Također moraju biti opremljene napravama koje sprečavaju padove i mora se što više osigurati od zapreka.

9.2. Radna mjesta s radnim stanicama moraju biti odgovarajuće zaštićena od buke i izolirana, pri čemu treba voditi računa o vrsti posla koji se obavlja i o tjelesnoj aktivnosti radnika.

9.3. Površine paluba, pregrada i stropova u radnim prostorima moraju biti takve da se mogu čistiti ili polirati na primjerenoj higijenskoj razini.

10. Vrata

10.1. Potrebno je osigurati upravljanje vratima s unutarnje strane bez posebne opreme.

Tijekom rada mora biti omogućeno upravljanje vratima s obje strane.

10.2. Kad je uporaba vrata i kliznih vrata nužna, ona za radnike moraju biti što sigurnija, posebno u nepovoljnim vremenskim uvjetima i nepovoljnim uvjetima na moru.

11. Prometni putovi - opasna područja

11.1. Prolazi, trup, vanjski dijelovi kućica na palubi i svi prometni putovi moraju biti opremljeni zaštitnim ogradama, rukohvatima i užadi za spašavanje ili drugim sredstvima koja osiguravaju sigurnost radnika pri obavljanju rada na plovilu.

11.2. Ako postoji opasnost od pada kroz otvore na palubi ili s jedne palube na drugu, potrebno je, kad god je to moguće, osigurati odgovarajuću zaštitu.

11.3. Pristup instalacijama iznad palube u svrhu rada ili održavanja mora biti takav da osigurava sigurnost radnika.

Za sprečavanje padova moraju se postaviti zaštitne ograde ili slična zaštitna sredstva odgovarajuće visine.

▼B

- 11.4. Ograde na palubi ili druga sredstva, koja sprečavaju pad osoba preko palube, moraju se održavati u djelotvornom stanju.

Ograde na palubi moraju imati otvore ili druga slična sredstva koja omogućuju brzo otjecanje vode.

- 11.5. Nagib na krmu plovila, s kojega se lovi povlačnom mrežom, mora biti opremljen vratnicom ili zaštićen kakvim drugim sredstvima, koja su jednake visine kao ograda na palubi ili drugi susjedni dio, kako bi se radnike zaštitilo od opasnosti pada po nagibu.

Ova vratnica ili druga naprava mora se lako otvarati i zatvarati, po mogućnosti daljinskim upravljanjem, i mora se otvarati samo u slučaju bacanja ili dizanja mreže.

12. Raspored radnih stanica

- 12.1. Radni prostori moraju biti prazni i što više zaštićeni od mora te moraju pružati radnicima odgovarajuću zaštitu od pada na plovilu ili s njega.

Prostori za rukovanje moraju biti dovoljno prostrani u pogledu visine kao i površine prostora.

- 12.2. Ako se strojevima upravlja iz strojarnice, njima se mora upravljati iz odvojenog prostora, *per se* izoliranog i zaštićenog od buke iz strojarnice, koji je dostupan tako da se u njega ne mora ulaziti kroz strojarnicu.

Smatra se da je navigacijski most područje, koje ispunjava zahtjeve iz prvog podstavka.

- 12.3. Upravljačke naprave za opremu za dizanje moraju biti ugrađene u dovoljno velikom prostoru, kako bi osobama koje njima upravljaju bio omogućen neometani rad.

Oprema za vučenje također mora imati odgovarajuće sigurnosne naprave za slučaj nužde, uključujući uređaje za zaustavljanje u slučaju nužde.

- 12.4. Osoba koja upravlja opremom za vučenje mora imati odgovarajući pregled nad opremom za vuču i radnicima pri radu.

Ako se opremom za vučenje upravlja s mosta, osoba koja upravlja opremom mora jasno vidjeti radnike pri radu, bilo neposredno ili pomoću nekog drugog primjerenog sredstva.

- 12.5. Za komuniciranje između mosta i palube na kojoj se obavlja rad mora se upotrebljavati pouzdani komunikacijski sustav.

- 12.6. Potrebno je stalno pažljivo promatrati okoliš i upozoriti posadu na neposrednu opasnost od visokih valova za vrijeme ribolova ili pri obavljanju drugog rada na palubi.

- 12.7. Kontakt s golom užadi i konopima te pokretnim dijelovima opreme mora se svesti na najmanju mjeru postavljanjem zaštitnih naprava.

- 12.8. Potrebno je ugraditi upravljačke naprave za premještanje težina, posebno na plovilima s kojih se lovi povlačnom mrežom:

- naprave za osiguravanje nepomičnosti dasaka za širenje mreža,
- naprave za nadzor njihanja mreže.

13. Prostori za stanovanje

- 13.1. Ako postoje prostori radnika za stanovanje, oni moraju biti takvi da umanje buku, vibraciju, učinke gibanja i ubrzanja i neugodne mirise iz drugih dijelova plovila.

U prostore za stanovanje mora se ugraditi odgovarajuća rasvjeta.

- 13.2. Kuhinja i blagovaonica, ako ih plovilo ima, trebaju biti odgovarajuće osvijetljene i prozračene te takve da ih se može lako čistiti.

Potrebno je osigurati hladnjake i drugu opremu za spremanje hrane na niskim temperaturama.

14. Sanitarne prostorije

Na plovilima koja imaju prostore za stanovanje moraju se ugraditi toaleti, umivaonici i, ako je moguće, tuševi te se ti prostori moraju primjereno prozračivati.

▼B

15. **Prva pomoć**

Na svim plovilima mora biti na raspolaganju oprema za prvu pomoć koja ispunjava zahtjeve iz Priloga II. Direktivi 92/29/EEZ.

16. **Pristupne ljestve i mostići**

Na raspolaganju moraju biti pristupne ljestve, mostići ili slična oprema koja omogućuje primjereno i sigurno ukrcavanje na plovilo.

*PRILOG III.***MINIMALNI SIGURNOSNI I ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI KOJI SE
ODNOSE NA OPREMU ZA SPAŠAVANJE I PREŽIVLJAVANJE**

(Članak 7. stavak 1. točka (d))

Uvodna napomena

Obveze predviđene ovim Prilogom primjenjuju se kad god to zahtijevaju značajke radnoga mjesta, djelatnost, okolnosti ili opasnost na plovilu.

1. Plovila moraju imati odgovarajuću opremu za spašavanje i preživljavanje, uključujući odgovarajuća sredstva za spašavanje radnika iz vode i radio opremu za spašavanje, posebno radio signal za dojavljivanje položaja plovila s automatskim mehanizmom za otpuštanje, vodeći računa o broju osoba na plovilu i području na kojem plovilo djeluje.
2. Svi dijelovi opreme za spašavanje i preživljavanje moraju se čuvati na za to određenim mjestima, održavati u ispravnom stanju i biti na raspolaganju za trenutačnu uporabu.

Radnici moraju pregledati opremu za spašavanje i preživljavanje prije nego plovilo isplovi i za vrijeme plovidbe.
3. Potrebno je redovito pregledavati opremu za spašavanje i preživljavanje.
4. Sve radnike potrebno je primjereno osposobiti i dati im odgovarajuće upute za postupanje u slučaju nužde.
5. Ako je plovilo dulje od 45 metara ili ako je na njemu pet ili više radnika, mora postojati popis osoblja, s jasnim uputama za svakog radnika za postupanje u slučaju nužde.
6. Vježbe spašavanja i preživljavanja radnika trebaju se izvoditi svaki mjesec u luci i/ili na moru.

Ove vježbe moraju osigurati da radnici potpuno razumiju i izvršavaju dužnosti koje imaju pri rukovanju i radu opreme za spašavanje i preživljavanje.

Radnike je potrebno osposobiti za postavljanje i uporabu pokretne radio opreme, ako je takva oprema na plovilu.

▼B

PRILOG IV.

**MINIMALNI SIGURNOSNI I ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI KOJI SE
ODNOSE NA OSOBNU ZAŠTITNU OPREMU**

(Članak 7. stavak 1. točka (e))

Uvodna napomena

Obveze predviđene ovim Prilogom primjenjuju se kad god to zahtijevaju značajke radnoga mjesta, djelatnost, okolnosti ili opasnost na plovilu.

1. Ako se opasnosti za sigurnost i zdravlje radnika ne mogu spriječiti ili odgovarajuće ograničiti zajedničkim ili tehničkim sredstvima zaštite, radnici moraju imati na raspolaganju osobnu zaštitnu opremu.
2. Osobna zaštitna oprema u obliku odjeće ili kombinezona mora biti živih boja, u kontrastu s morskim okolišem i dobro vidljiva.